

శ్రీః  
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః  
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః  
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం  
॥ తృతీయస్కంధే ఏకోనవింశోఽధ్యాయః ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ తృతీయస్కంధే ఏకోనవింశోఽధ్యాయః ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

అవధార్య విరించస్య నిర్వ్యలీకామృతం వచః |

ప్రహస్య ప్రేమగర్భేణ తదపాంగేన సోఽగ్రహీత్ || 1 ||

తతః సపత్నం ముఖతశ్చరంతమకుతోభయం |

జఘానోత్పత్య గదయా హనావసురమక్షజః || 2 ||

సా హతా తేన గదయా విహతా భగవత్కరాత్ |

విఘ్నార్జితాపతద్రేజే తదద్భుతమివాభవత్ || 3 ||

స తదా లబ్ధతీర్థోఽపి న బబాధే నిరాయుధం |

మానయన్ స మృధే ధర్మం విష్వక్సేనం ప్రకోపయన్ || 4 ||

గదాయామపవిద్ధాయాం హాహాకారే వినిర్గతే |

మానయామాస తద్ధర్మం సునాభం చాస్మరద్విభుః || 5 ||

తం వ్యగ్రచక్రం దితిపుత్రాధమేన

స్వపార్షదముఖ్యేన విషజ్ఞమానం |

చిత్రా వాచోఽతద్విదాం ఖేచరాణాం

తత్రాస్మాసన్ స్వస్తి తేఽముం జహీతి || 6 ||

స తం నిశామ్యాత్తరథాంగమగ్రతో  
 వ్యవస్థితం పద్మపలాశలోచనం ।  
 విలోక్య చామర్షపరిఘ్నేంద్రియో  
 రుషా స్వదంతచ్ఛదమాదశచ్ఛ్వసన్ ॥ 7 ॥

కరాలదంష్ట్రశ్చక్షుర్భ్యాం సంచక్షాణో దహన్నివ ।  
 అభిఘ్నేత్య స్వగదయా హతోఽసీత్యాహనద్ధరిం ॥ 8 ॥

పదా సవ్యేన తాం సాధో భగవాన్ యజ్ఞసూకరః ।  
 లీలయా మిషతః శత్రోః ప్రాహరద్వాతరంహసం ॥ 9 ॥

ఆహ చాయుధమాధత్స్వ ఘటస్వ త్వం జిగీషసి ।  
 ఇత్యుక్తః స తదా భూయస్తాడయన్ వ్యనదద్ భృశం ॥ 10 ॥

తాం స ఆపతతీం వీక్ష్య భగవాన్ సమవస్థితః ।  
 జగ్రాహ లీలయా ప్రాప్తాం గరుత్మానివ పన్నగీం ॥ 11 ॥

స్వపౌరుషే ప్రతిహతే హతమానో మహాసురః ।  
 నైచ్ఛద్గదాం దీయమానాం హరిణా విగతప్రభః ॥ 12 ॥

జగ్రాహ త్రిశిఖం శూలం జ్వలజ్వలనలోలుపం ।  
 యజ్ఞాయ ధృతరూపాయ విప్రాయాభిచరన్ యథా ॥ 13 ॥

తదోజసా దైత్యమహాభటార్పితం  
 చకాసదంతః ఖ ఉదీర్ణదీధితి ।  
 చక్రేణ చిచ్ఛేద నిశాతనేమినా  
 హరిర్యథా తార్క్ష్యపతత్రముజ్జితం ॥ 14 ॥

వృక్షే స్వశూలే బహుధారిణా హరేః  
 ప్రత్యేత్య విస్తీర్ణమురో విభూతిమత్ ।

ప్రవృద్ధరోషః స కరోరముష్టినా  
నదన్ ప్రహృత్యాంతరధీయతాసురః || 15 ||

తేనేత్థమాహతః క్షత్తర్భగవానాదిసూకరః |  
నాకంపత మనాక్ క్వాపి స్రజా హత ఇవ ద్విపః || 16 ||

అథోరుధాసృజన్మాయాం యోగమాయేశ్వరే హరౌ |  
యాం విలోక్య ప్రజాస్తస్తా మేనిరేఽస్యోపసంయమం || 17 ||

ప్రవవుర్వాయవశ్చండాస్తమః పాంసవమైరయన్ |  
దిగ్భ్యో నిపేతుర్గ్రావాణః క్షేపణైః ప్రహితా ఇవ || 18 ||

ద్యౌర్నష్టభగణాభౌఘైః సవిద్యుత్స్తనయిత్నుభిః |  
వర్షద్భిః పూయకేశాసృగ్విణ్మాత్రాస్థీని చాసకృత్ || 19 ||

గిరయః ప్రత్యదృశ్యంత నానాయుధముచోఽనఘ |  
దిగ్వాససో యాతుధాన్యః శూలిన్యో ముక్తమూర్ధజాః || 20 ||

బహుభిర్యక్షరక్షోభిః పత్యశ్వరథకుంజరైః |  
ఆతతాయిభిరుత్సృష్టా హింస్తా వాచోఽతివైశసాః || 21 ||

ప్రాదుష్కృతానాం మాయానామాసురీణాం వినాశయత్ |  
సుదర్శనాస్తం భగవాన్ ప్రాయుంక్త దయితం త్రిపాత్ || 22 ||

తదా దితేః సమభవత్సహసా హృది వేపథుః |  
స్మరంత్యా భర్తురాదేశం స్తనాచ్ఛాసృక్ ప్రసుప్రువే || 23 ||

వినష్టాసు స్వమాయాసు భూయశ్చావ్రజ్య కేశవం |  
రుషోపగూహమానోఽముం దదృశేఽవస్థితం బహిః || 24 ||

తం ముష్టిభిర్వినిఘ్నంతం వజ్రసారైరధోక్షజః |  
కరేణ కర్ణమూలేఽహన్ యథా త్వాప్ష్టం మరుత్పతిః || 25 ||

స ఆహతో విశ్వజితా హ్యవజ్ఞయా  
 పరిభ్రమధాత్ర ఉదస్తలోచనః |  
 విశీర్ణబాహ్వాంఘ్రిశిరోరుహోఽపతద్  
 యథా నగేంద్రో లులితో నభస్వతా || 26 ||

క్షితౌ శయానం తమకుంఠవర్చసం  
 కరాలదంష్ట్రం పరిదష్టదచ్ఛదం |  
 అజాదయో వీక్ష్య శశంసురాగతా  
 అహో ఇమాం కో ను లభేత సంస్థితిం || 27 ||

యం యోగినో యోగసమాధినా రహో  
 ధ్యాయంతి లింగాదసతో ముముక్షయా |  
 తస్యైష ధైత్యఋషభః పదాహతో  
 ముఖం ప్రపశ్యంతనుముత్ససర్జ హ || 28 ||

ఏతౌ తౌ పార్షదావస్య శాపాద్యాతావసద్గతిం |  
 పునః కతిపయైః స్థానం ప్రపత్యేతే హ జన్మభిః || 29 ||

దేవా ఉచుః  
 నమో నమస్తేఽఖిలయజ్ఞతంతవే  
 స్థితౌ గృహీతామలసత్త్వమూర్తయే |  
 దిష్ట్యా హతోఽయం జగతామరుంతుద -  
 స్త్వత్పాదభక్త్యా వయమీశ నిర్వృతాః || 30 ||

మైత్రేయ ఉవాచ  
 ఏవం హిరణ్యాక్షమసహ్యవిక్రమం  
 స సాదయిత్వా హరిరాదిసూకరః |  
 జగామ లోకం స్వమఖండితోత్సవం  
 సమీడితః పుష్కరవిష్టరాదిభిః || 31 ||

మయా యథానూక్తమవాది తే హరేః  
 కృతావతారస్య సుమిత్ర చేష్టితం ।  
 యథా హిరణ్యాక్ష ఉదారవిక్రమో  
 మహామృధే క్రీడనవన్నిరాకృతః ॥ 32 ॥

సూత ఉవాచ  
 ఇతి కౌషారవాఖ్యాతామాశ్రుత్య భగవత్కథాం ।  
 క్షత్తాఽఽనందం పరం లేభే మహాభాగవతో ద్విజ ॥ 33 ॥

అన్యేషాం పుణ్యశ్లోకానాముద్దామయశసాం సతాం ।  
 ఉపశ్రుత్య భవేన్నోదః శ్రీవత్సాంకస్య కిం పునః ॥ 34 ॥

యో గజేంద్రం ఝషగ్రస్తం ధ్యాయంతం చరణాంబుజం ।  
 క్రోశంతీనాం కరేణానాం కృచ్ఛ్రతోఽమోచయద్ ద్రుతం ॥ 35 ॥

తం సుఖారాధ్యమృజుభిరనన్యశరణైర్పుభిః ।  
 కృతజ్ఞః కో న సేవేత దురారాధ్యమసాధుభిః ॥ 36 ॥

యో వై హిరణ్యాక్షవధం మహద్భుతం  
 విక్రీడితం కారణసూకరాత్మనః ।  
 శృణోతి గాయత్యనుమోదతేఽంజసా  
 విముచ్యతే బ్రహ్మవధాదపి ద్విజాః ॥ 37 ॥

ఏతన్మహాపుణ్యమలం పవిత్రం  
 ధన్యం యశస్యం పదమాయురాశిషాం ।  
 ప్రాణేంద్రియాణాం యుధి శౌర్యవర్ధనం  
 నారాయణోఽంతే గతిరంగ శృణ్వతాం ॥ 38 ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం  
 తృతీయస్కంధే హిరణ్యాక్షవధో నామైకోనవింశోఽధ్యాయః ॥